

Yttrande över Digitaliseringskommissionens delbetänkande.(SOU 2015:91)

Pensionärernas riksorganisation (PRO) har getts möjlighet att avge yttrande över kommissionens delbetänkande. PRO begränsar i huvudsak sitt yttrande till de aspekter som är relevanta för vår målgrupp.

Digitaliseringskommissionen tillsattes 7 juni 2012 med uppgiften att verka för att målet i den IT politiska strategin, IT i människans tjänst, en digital agenda för Sverige uppnås. Utredningen föreslår att regeringen bör säkerställa en kontinuitet i de nationella insatserna för digitaliseringen genom att organisera det nationella understödjande arbetet på ett stabilt och uthålligt sätt. Insatserna bör innefatta kunskapsuppbyggnad, analys för att analysera nytta och värde samt utmaningar, stöd för kommuners och myndigheters utvecklingsarbete inom IT samt framtagande av policyunderlag. Betänkandet föreslår att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att ta fram ett underlag för organisering av det nationella främjandearbetet och det kontinuerliga statliga engagemanget.

PRO anser att utredningen i stort sett ger en bra bild över hur IT kan användas på ett bra sätt för att underlätta och förbättra våra medlemmars medverkan och påverkan i samhället. Betänkandet tar även upp de positiva aspekter IT har inom hemvård och äldreomsorgen. PRO vill däremot uppmärksamma utredningen på effekterna av det utanförskap som kan inträda om digitaliseringen går för fort för våra medlemmar, om gamla traditionella analoga system tas bort riskerar våra medlemmar ett utanförskap. Detta gäller exempelvis kontanthantering, information från kommunen, kommunikation med kommunen angående hjälpmedel, hemsjukvård etc. PRO anser att det är bra att utredningen konstaterar att det understödjande arbetet måste vara stabilt och uthålligt då vi märker att ett stort antal av våra nya medlemmar behöver ett stöd för att bli delaktiga i det digitala samhället. Vi trodde tidigare att behovet av IT utbildningar skulle sjunka i och med att fyrtilialisterna gick i pension, men så är inte fallet, behovet kvarstår och kommer att hålla samma behovsnivå i många år framåt. Även försämrad hälsa som leder till funktionsnedsättningar gör att många av våra medlemmar har svårt att använda digitala lösningar. Våra medlemmar över 75 år, och de med försämrad hälsa, är en grupp som är svår att nå med IT utbildning varför de analoga systemen bör finnas kvar så länge denna grupp använder dem.

PRO anser att fyra områden måste prioriteras.

Utbildning.

Våra medlemmar behöver en gedigen information och utbildning i användandet av IT, framförallt hur Internet och webbaserade tjänster fungerar. Det råder en stor osäkerhet hos

många av våra medlemmar att hantera personlig information och sin ekonomi via webbtjänster. PRO satsar stort på en egen kursverksamhet kallad PROsIT där vi i dagsläget utbildat cirka 150 000 medlemmar i IT kunskap. PRO och andra aktörer inom pensionärskollektivet behöver mer resurser för att erbjuda utbildning.

Ekonomi.

Det är en stor ekonomisk börda för våra medlemmar att införskaffa IT utrustning och internetabonnemang. För anställda medborgare infördes PC reformen där anställda via skattesubventioner kunde införskaffa datorutrustning till hemmet vilket var en stor succé. Något liknande stöd har inte erbjudits pensionärer. Detta kan lösas genom att erbjuda subventionerad utrustning, subventionerade abonnemang och/eller utbyggda fungerande stadsnät via WIFI. Det bör dessutom erbjudas IT hjälp på exempelvis bibliotek eller kommunkontor.

Tillgänglighet.

Många av våra medlemmar har ingen datavana varför systemen måste vara enkla att använda och förstå. Många har en funktionsnedsättning varför systemen måste fungera tillsammans med de tekniska hjälpmedel som de kan ha behov av. Systemen måste vara på svenska. Det behövs även ett stöd till de som bor på landsbygden och har undermålig uppkoppling.

Säkerhet.

Den digitala säkerheten är svår att hantera för våra medlemmar. Idag används mobilt bankid som den säkraste identifiering på internet. Tekniken upplevs som svår av våra medlemmar och dessutom krävs en ytterligare investering av en smartphone vilket är en stor kostnad.

PRO, Pensionärernas riksorganisation

Christina Tallberg
Ordförande PRO

Curt Karlsson
IT ansvarig